

Senátor z pod Řípu

Mandát obsadí nejspíš regionální politik

Příchodem patentovaného demagoga Davida Ratha získal boj o senátorské křeslo na Litoměřicku jistý sex-appeal. Kdyby totiž nepravomocně odsouzený exposlanc ČSSD, tentokrát na kandidátce České suverenity, zvítězil, byla by to podobná senzace, jako když zde před šesti lety neobhájil mandát Alexandr Vondra coby ministr Nečasovy vlády.

Myslím, že David Rath svou kandidaturu nebere vážně, ve svém cynismu tuší, jakou vzbudí ve voličích odezvu. Už jen výběr sloganu na billboard: Boj s korupcí nikdy nevzdám. To je čistě dada, jako když bojuje proti privatizaci soukromé (sic!) nemocnice v Roudnici a proti privatizaci městské nemocnice v Litoměřicích, kterou město neprodává. Cynik by řekl, že pan doktor sám nejlépe ví, jak z veřejných peněz rozkrádat nejspíše. Rath přestěluje, protože ví, že nemá moc šancí.

Naopak favoritem se stal dlouholetý starosta Litoměřic Ladislav Chlupáč (ODS), jeho známost v regionu je nezpochybnitelná a tři mandáty starosty také něco váží. Silného protikandidáta měla TOP 09 ve Vlastimilu Dvořákovi, řediteli rodnického letiště a organizátorovi tamní airshow. Ten by byl asi nejvyrovnanějším soupeřem starostovi Chlupáčovi, ale odstoupil z kandidátky, protože se mu nelíbí konfrontační rétorika a politika některých topáků. Velkou otázkou je kandidát Ondřej Štěrba (ANO), jako lékař má sice u voličů automatický bonus, ale nikdo moc neohadně, jak by dopadl v druhém kole třeba proti kandidátovi ODS. Víme totiž dobře, že v druhém kole to bude pochopitelně všichni proti ANO. Další kandidáti jsou spíš do počtu, a to včetně exministra školství Josefa Dobeše, který svou kampaní spočívající v rozdávání míčů dětem vzbuzuje spíše soucit, asi jako stárnoucí a už neškodný pedofil. Ani bývalý komunistický poslanec Josef Šenfeld nemá reálnou šanci, i kdyby nepravděpodobně postoupil, v druhém kole je předem poražen. Možná ještě Libor Uhlík kandidující za uskupení Senátor 21 může zabodovat, organizuje totiž, mimo jiné, i populární trhy v Ústěku.

Žádná velká srdcovka to na Litoměřicku letos nebude, když škrtneme dva maskoty těžící z minulosti, jsou favority především regionální politici, ale nikdo nezáří. **Martin Zvěřina**

Hledá se alternativa

O čem jedná Merkelová s Putinem v éře Trumpa

Proč navštívil Vladimir Putin v sobotu Angelu Merkelovou, když nic konkrétního nedohodil? Když sama kancléřka byla u Putina v květnu? Když v červenci zajeli do Berlína ministr zahraničí Lavrov a náčelník generálního štábu Gerasimov? Tady jasná konkrétní odpověď schází. Německý tisk píše o „permanentním dialogu“, ale i ten přece musí mít nějakou konkrétní agendu, cíl či bod, kdy se prohlásí: a o tomhle budeme vážně jednat.

Zatím takový konkrétní bod není. V Berlíně se mluvilo o krizi na Ukrajině, v Sýrii či o plynovodu Nord Stream 2, který vadí Polsku (je-li pravda, že oba státníci vyjádřili odhodlání „chránit Nord Stream 2 před nekonkurenčními útoky třetích zemí“, jak to shrnul ruský mluvčí Dmitrij Peskov, Varšava má o čem přemýšlet). To vše posiluje dojem, že nahlížíme do zklamavky německé zahraniční politiky a že to tak aktivně vnímá i Moskva. „Musíme se dlouhodobě připravit na změněnou zahraniční politiku USA,“ řekl ministr zahraničí Heiko Maas pro Die Welt. Podle průzkumu společnosti YouGov pokládá Donald Trumpa za hrozbu pro světovou bezpečnost 64 procent Němců, zatímco Vladimira Putina jen 16 procent.

Jak reaguje Rusko? Logicky dělá vše pro to, aby společenského rozpoložení v Německu využilo. Proto buduje „permanentní dialog“. Proto Putin cestou do Berlína zajel na svatbu rakouské ministryně zahraničí Kneisslové (FPÖ), jež má pro Rusko prvoplánovější pochopení než německý ministr Maas a jeho šéfka Merkelová.

Alternativa pro Německo se stala téměř sprostým slovem. Ztělesňuje opozici vůči kancléřce i extremismus. Jenže sama vláda Merkelové teď hledá alternativu pro Německo do časa, kdy trumpovská či posttrumpovská Amerika už nebude fungovat jako nároková bezpečnostní pojistka. Toto je zklamavka, kterou se vyplatí sledovat. **Zbyněk Petrářek**

LIDOVÉ NOVINY

Vydavatel: MAFRA, a. s., Karla Engliš 519/11, 150 00 Praha 5, IČ 45313351, evidenční číslo MK: E 1568, ISSN 0862-5921

REDAKCE:

ŠÉFREDAKTOR Istvána Léka ŘEDITEL Veselín Vačkov

VEDOUcí VYDÁNÍ Martin Egey, Petr Závoda,

HLAVNÍ EDITOŘI Petr Bušta, Lukáš Novotný, ŠÉFKOMENTÁTOR Petr Kamberský,

VEDOUcí LIDOVKY.CZ Tomáš Málek

VEDOUcí REDAKTOŘI RUBRIK Martin Zvěřina (názozy), Kateřina Surmanová (domov), Michal Pavec (byznys), Milan Rokos (svět), Jana Machalická (kultura), Ondřej Trunečka (sport), Michal Růžička (foto), Barbora Čihelková (Akademie), Kateřina Kolářová (Právo a justice), Josef Tuček (Medicína & věda), Lukáš Rous (seriály LN), Petr Bušta (Česká pozice), Petr Kamberský (Orientace), Kateřina Svobodová (Relax), Vladan Šír (Pátek LN), Eva Hlinovská (Esprit), Petr Kain (Index)

VEDOUcí GRAFICKÉHO STUDIA Štěpán Korčíš, FOTOEDITOŘI Jan Bezucha, Petr Homolka

JAZYKOVÁ REDAKTORKA Iva Pospíšilová

Adresa redakce: Lidové noviny, Anděl Media Centrum, Karla Engliš 519/11, 150 00 Praha 5 - Smíchov, Tel. ústředna 225 067 111, dopisy@lidovky.cz, www.lidovky.cz

Inzerce: Mafra, a. s., Anděl Media Centrum, Karla Engliš 519/11, 150 00 Praha 5 - Smíchov, Deputy Key Account Director: Lucie Hirschlerová, lucie.hirschlerova@mafra.cz, konference: Růžena Rousková, ruzena.rousakova@mafra.cz; www.mafraevents.cz

Inzerce v regionech: Severní Čechy tel. 478 636 311, Liberecký kraj tel. 488 123 311, Hradecký kraj tel. 498 515 311, Pardubický kraj tel. 467 303 311, Jižní Čechy tel. 388 909 313, Plzeňský kraj tel. 374 333 311, Karlovarský kraj tel. 359 404 311, Moravskoslezský kraj tel. 558 959 311, Střední Morava tel. 583 808 311, Východní Morava tel. 576 202 311, Jižní Morava tel. 516 202 315, Vysočina tel. 564 606 311

Předplatné: Informace, objednávky pro tuzemské doručování, změny a přerušení na tel. 225 555 533, fax 225 556 633, e-mail: predplatne@lidovky.cz, www.lidovonoviny.cz a na adrese Lidových novin, oddělení předplatného. Reklamace na bezplatné lince 800 912 912

Digitální vydání: www.lidovonoviny.cz

Tisk: TISKÁRNÍ MAFRAPRINT Praha a Olomouc. Rozšiřuje PNS, a. s.

Prodaný náklad ověřuje ABC ČR. Četnost: vychází denně kromě neděle, místo vydání: Praha © MAFRA, a. s., 2018 nebo uvedení dodavatele obsahu. Jakékoli užití a šíření částí nebo celku obsahu Lidových novin (včetně jejich překladu) bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Vydavatelství MAFRA, a. s., je součástí koncernu AGROFERT.

Elone, prosím, odejdi z burzy

Stane se Tesla obětí revoluce, kterou sama odstartovala? Škodí jí i sám Elon Musk

V posledních 12 měsících se na mě obrátily možná dvě desítky českých firem, které by rády získaly kapitál na pražské burze. Jen malé procento z nich bych však s klidným svědomím na burzovní parket přivedl. Při mém doporučení „nechodte na burzu“ však největší roli nehraje odvětví, ve kterém firmy působí, rizikovitost, výše dluhu, marže nebo růst tržeb. Rezolutní ne patří především majitelům a ředitelům firem, jejichž myšlenkové pochody, filozofie podnikání a informační otevřenost se jednoduše s burzovním světem neshlují. A jsem přesvědčen, že schůzka s Elonem Muskem by skončila ještě dříve, než by začala.

Když se podepíšete pod IPO (první veřejná nabídka akcií investorům – pozn. red.) jakékoliv firmy, stvrzujete tím její dospělost, upřímnost a čestnost. Tyto vlastnosti však nevyčtete z finančních výkazů nebo z produktů, které daná firma vytváří. Vyčtete je pouze z lidí, kteří firmu vytvářejí. U českých malých a středních podniků to jsou většinou majitelé a manažeři v jedné osobě. A leč je Tesla velikostně úplně někde jinde než nějaká lokální fabrika v Česku, princip je stejný.

Elon Musk si totiž jako mnozí naši podnikatelé má tendenci myslet, že jen jeho firma je tou nejlepší na světě, že je jen jeho a že se nemusí nikomu zodpovídat. Pokud vstupujete na burzu, přijímáte velkou odpovědnost vůči minoritním akcionářům, kteří s vámi tlačí ten stejný vlak, jenž jste před lety sami rozjeli. A je nutné přijmout určitou pokoru a s tím související otevřenost světu.

Tesla z burzy, nebo Musk z Tesly

Myslím si, že Tesla a Elon Musk samotný nyní stojí před velkým rozhodnutím. Buďto se Musk podvolí odrazu v zrcadle a přenechá vedení společnosti někomu, kdo se k této firmě přestane chovat jako k přerostlému startupu, anebo Tesla opustí burzovní parket. Musk ve vedení kótované společnosti, tedy společnosti, jejíž akcie jsou dostupné k obchodování na veřejném trhu, je totiž toxická kombinace, která

FRANTIŠEK BOSTL
zakladatel investičního
fondu New Age Fund

Elon Musk má tendenci jako mnozí podnikatelé si myslet, že jeho firma je tou nejlepší na světě, že je jen jeho a že se nemusí nikomu zodpovídat

”

možná baví mnohé novináře, ale rozhodně nedělá dobrotu na burze.

Pravděpodobnější variantou je samozřejmě odchod z burzy, který Musk avizoval, a to poměrně nešťastně ve stylu „tweet sem, tweet tam, inside kde se podívám“. Motivace Muska by tam mohla být o to jednodušší v tom, že by mohl u burzovní komise SEC dopadnout špatně, kdyby se prokázalo, že lhal. Od SEC by měl například omezenou působnost ve veřejně obchodovaných firmách, a tím pádem by se musel z vedení Tesly klidit tak jako tak.

Odchod Tesly z burzy bude i zkouškou Muskova svědomí. Leč se hlásí k těm osvětenějším z nás, které zajímá životní prostředí a obecná odpovědnost vůči všemu kolem nás, bez mrknutí oka mu nevádí miliardy dolarů od Arabů nebo Číňanů. Tedy od zemí, kterým je absolutně ukradená nějaká environmentální politika, natož lidská práva. Své pokrytectví ale prokazuje dlouhodobě. Příkladem za vše může být projekt SpaceX. Člověk, který razí

elektromobilitu, na můj vkus spálí až moc toho raketového paliva.

Další zombie značka?

Elon Musk je jedním z vizionářů, které náš svět potřebuje. Potřebujeme jejich entuziasmus, jejich raketové rústy a hlavně jejich pády. Abychom si ale uvědomovali stále platné fyzikální zákony a svoji smrtelnost, nepotřebujeme Teslu na burze. Musk je totiž přesným příkladem toho, jak se nechovat k minoritním akcionářům, jak opovrhovat analytiku, ohýbat transparentnost, manipulovat s cenou akcií a odvádět tak pozornost od faktu, že Tesla je krásným příkladem venture kapitálové bubliny, ve které se nacházíme. Bohužel na burze a z toho radost příliš nemám.

Historie se ráda opakuje a učí nás, že se určitá paradigmatata nemylí. Teslu by tak mohl čekat stejný úděl jako telefony od Nokie, notebooky od Siemensu či divizi výpočetní techniky IBM. Historie nám totiž několikrát ukázala, že technologický náskok není vše. Ne v době, kdy se z dnes špičkové a jedinečné technologie stává zítřka adepty pro muzejní vitríny. To, co potřebujete k úspěchu, jsou možnosti. Předně globální a stabilní distribuce, udržitelné výrobní kapacity, udržitelný ziskový model a možnost efektivního operativního financování.

Osobně do akcií Tesly neplánuji zainvestovat, byť jediný dolar. Proč? Má teze je prostá. Tesla nemá šanci proti distribuční, výrobní natož finanční infrastruktuře automobilů, jako jsou Volkswagen, Ford, GM či prémiové BMW. Upřímně si myslím, že Teslu by v mnohém předčila i rumunská Dacia.

Jako tehdy u zmíněných Nokii, Siemensu či IBM se ukázalo, že i ti největší hráči na trhu dokáží z vrcholu spadnout na samotné dno během bezmála několika let i měsíců. Jakmile se do elektromobility v následujících třech až pěti letech objí velcí hráči, Tesla se stane jen další zombie značkou v čínské sbírce mrtvých firem přivedených zpět k životu podobně jako Nokia, Blackberry a další.

ŠINKANSEN

V továrně predátorů

MARTIN RYCHLÍK
redaktor LN

O predátorech se toho napsalo hodně. Ne, nejde o šelmy ani bezpilotní letouny téhož jména. Řeč je o takzvané predátorských časopisech čili žurnálech, které se tváří vědecky, ale za poplatek otisknou cokoliv pavědeckého.

V LN jsme psali o vydaných „studiiích“, které se věnovaly midichlorianům (neboli částecům Síly v krvi rytířů Jedi). Jistý badatel Wadim Strielkowski si pak vymyslel i fiktivní autorku, s níž psal o upírech. A naopak mnozí poctiví vědci schválně zasílají do těchto odpadkových žurnálů „návnady“, aby zjistili, zda texty někdo čte a recenzuje... A vyjdou tam pak klidně i věty jako: „Tato studie je úplný blábol.“

Nyní na to šel malý investigativní tým novinářů jinak. Němka Svea Eckertová s kolegy analyzovala 175 tisíc článků v predátorských časopisech a navíc se účastnili i několika „konferencí“, které – opět za poplatek v řádu pár set dolarů – hochštaplerské vydavatelské domy pro zájemce pořádají. Jak upozornil server Vice.com, novináři odkryli, že třeba firma se vznošným názvem World Academy of Science, Engineering and Technology (WASET) nabízí harmonogram stovek, ba tisíců konferencí snad v každém představitelném oboru s termíny až do roku 2031, v němž jsou promíchány reálné vědecké mítky s těmi pseudovědec-

Firma First Immune, jež vyrábí léčivo proti rakovině, si desítkami vlastních „vědeckých“ článků potvrdila, jak je tato nevyzkoušená terapie účinná (léku věřila i Miriam Pielhauová, která bojovala s rakovinou prsu a psala o tom knížku; roku 2016 zemřela)

”

kými. Na jednu falešnou „konferenci“, kde bylo jen pár lidí, dorazil loni i Chris Sumner, jenž se pak s Eckertovou a dalšími kolegy na aktivitu WASET zaměřil.

S pomocí softwaru z MIT, jenž sám náhodně generuje „vědecké články“, jednu falešnou studii i vyrobili – a s minimem zásahů samozřejmě vyšla. Ani to by nebylo novum. Novinkou je však to, že minitým zjistil, kdo a jak z činnosti WASET – spíše by se tu ovšem hodila přesmyčka WASTE (odpad) – profituje. Z 83 webových domén této predátorské sítě časopisů a eventů vypadlo jméno Cemala Ardila, jeho dcery Ebruy a syna Bory z Turecka. Jen za loňský rok na důvěřivosti, respektive vyčuravanosti akademiků, jimž se publikace hodí do životopisů a lekcce zajišťují kariérní postup (nejvíce autorů bylo z Indie), prý vydělali 4,1 milionu dolarů. A to je, prosím pěkně, bezmála 93 milionu korun! Přitom WASET funguje už od roku 2007.

Není sám, největší síti predátorských časopisů je asi OMICS. Blog Motherboard upozorňuje, že v publikacích obou jmenovaných vydavatelů našli žurnalisté i 162 textů s afiliací autorů ke Stanfordu (!), 153 bylo z Yale a 94 z Harvardu.

Dosud opomíjeným problémem predátorů je jejich využívání korporacemi. Například firma First Immune, jež vyrábí léčivo GcMAF proti rakovině, si desítkami vlastních „vědeckých“ článků potvrdila, jak je tato nevyzkoušená terapie účinná (léku věřila i Miriam Pielhauová, která bojovala s rakovinou prsu a psala o tom knížku; roku 2016 zemřela).

A to už není porušení vědecké etiky, to je nelidská pasárna.

Pondělí ŠINKANSEN
Martina Rychlíka

Úterý DEPEŠE
Blahoslava Hrušky

Středa ARCHIV
Petra Zídka

Čtvrtek ROZHLEDNA
Petra Kaina

Pátek LÉKÁRNA
Istvána Léka

Sobota CHLÍVEK
Petra Kamberského